

LAUSUNTO
Helsinki 23.10.2023

Verojaosto

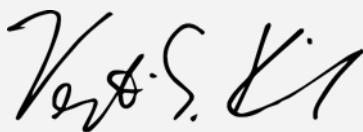
Viite: asiantuntijakuuleminen 24.10.2023 klo 10.30 (Teams)

Asia: HE 38/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä yli 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja:

erityisasiantuntija Kaarina Tamminiemi, kaarina.tamminiemi@soste.fi, 040 5774614

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto ja tulla kuulluksi hallituksen esityksestä. Arvioimme lausuttavana olevaa hallituksen esitystä kansanterveyden näkökulmasta.

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ

- kannatamme esitystä savuttomien nikotiinituotteiden kuten nikotiinipussit ottamista tupakkaverotuksen piiriin. On hyvä, että esityksessä on huomioitu myös markkinoille mahdollisesti myöhemmin tulevat niitä läheisesti muistuttavat tuotteet.
- vero- ja hintapolitiikan lisäksi olisi tärkeätä asettaa nikotiinipussit muita tupakka- ja nikotiinituotteita vastaavan kattavan sääntelyn piiriin. Tämä suojelee erityisesti uusia käyttäjäryhmiä nikotiiniriippuvuudelta.

Tupakkalain tavoitteena on, että tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö loppuu Suomessa vuoteen 2030 mennessä. Jos tavoitteeseen aiotaan seitsemässä vuodessa päästä, on tavoitetta kohti edettävä johdonmukaisesti ja määrätietoisesti. Käytännössä tavoite tarkoittaa, että aikuisväestöstä alle viisi prosenttia käyttää päivittäin tupakka- ja nikotiinituotteita vuonna 2030. Tavoitteeseen pääsemiseksi pitää hyödyntää kaikkia sosiaali- ja terveysministeriön asettaman tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän [mietinnön](#) 35 toimenpide-ehdotusta, jotka kohdistuvat muun muassa verotukseen, savuttomiin ympäristöihin, myyntiin ja markkinointiin, matkustajatuontiin ja uusien nikotiinituotteiden säätelyyn.

Nikotiini on voimakasta riippuvuutta aiheuttava aine, joka aiheuttaa monenlaisia haittoja. Nikotiini on erityisen vaarallista lapsille, nuorille sekä kokemattomille käyttäjille. Heille tuotteesta voi tulla vakavia myrkytysoireita. Vauvoille ja pienille lapsille nikotiinipussin joutuminen suuhun voi aiheuttaa jopa hengenvaaran. Nikotiini uhkaa erityisesti lasten ja nuorten aivojen kehitystä. Nuoret saattavat käyttää myös eri tupakka- ja nikotiinituotteita rinnakkain. Tämä lisää myös syövän riskiä. Nikotiinilla on monia muitakin terveyshaittoja. Nikotiini lisää muun muassa sydän- ja verisuonisairauksien ja kakkostyypin diabeteksen riskiä. Nikotiini on myrkyllistä riippumatta siitä, missä muodossa se nautitaan.

Tupakkateollisuus kehittää ja tuo markkinoille jatkuvasti uusia nikotiinituotteita ja markkinoi niitä etenkin nuorten suosimissa medioissa. Tärkeätä on pyrkiä ehkäisemään erityisesti nuorten nikotiiniriippuvuuden syntyä. Verotus ja hinta ovat tässä keskeisiä tekijöitä.

Tupakka- ja nikotiinipoliittisia päätöksiä tulee tehdä kansanterveys edellä. Kaiken sääntelyn tulee kattaa myös uudet markkinoille tulevat tupakka- ja nikotiinituotteet. Vero- ja hintapolitiikan lisäksi on tärkeätä asettaa nikotiinipussit muita tupakka- ja nikotiinituotteita vastaavan kattavan sääntelyn piiriin asettamalla mm. nikotiinipitoisuusrajat, makuainekiellot ja ottamalla käyttöön tuotemerkittömät pakkaukset. Tämä suojelee erityisesti uusia käyttäjäryhmiä nikotiiniriippuvuudelta.